

betege, akit 25 évvel ezelőtt az utcáról szedett föl: „a legbecsesebb jubileumi ajándékunk” — írja egy nővér. A szentmise végén ujjongva csendült fel a Te Deum.

A tudósítások szerint világszerte az öröm és az egyszerűség jegyében folyt az ünnepség. Rómában Poletti bíboros koncelebrált 60 pappal a lateráni bazilikában. „Éreztük — írja Sr. Frederick, Teréz anya helyettese —, mennyit várnak el tőlünk az Egyházban, és ettől nagyon átéljük kicsinységünket.” Taborában (Tanzania, Afrika) szentségimádást tartottak, a kápolna egész nap zsúfolva volt gyerekekkel, felnőttekkel. Este a misén a prédikáció ennek a negyedszázadnak csodálatos történetéről szólt. A nép táncra perdült örömben, hogy a nővérek hozzájuk is elkerültek. A legbájosabb epizód talán a New York-i Szent Patrik székesegyházban történt. Cooke bíboros két püspökkel és másokkal misézett együtt. A tömegben volt egy ütődött apró emberke. Először „kiszívta” a homiliát tartó püspököt: ezekhez a szavaihoz: „Jézus szeret mindenkit és minden embert”, hangosan hozzáfűzte: „közülünk”. Majd pedig csatlakozott a felajánlási körmenethez, amelyben két „szeretet misszionáriusa” és két munkatárs vitte az oltárra az adományokat. Ekkor egyikük, egy pap, levette az elkészített kehelyről a manipulust, és a kezébe adta. (A papi öltözetnek ez a karon viselt darabja ma már általában nincs használatban. Ünnepléses főpapi misén a püspök a mise közben vette karjára.) Így vonultak most már öten az oltárhoz, ő szépen átnyújtotta, amit rábíztak, és ünneplésesen a helyére ment. Így Isten családjának ez az egyik „legkisebb” tagja stílusosan megkapta az őt megillető megbecsülést. Valaki azt mondta, hogy Miasszonyunk bohócára emlékeztette.

Teréz anya így búcsúzott P. Gorrée-től (a francia munkatársak vezetője, a szemlélődő rendekkel való kapcsolatok irányítója), aki szintén részt vett a kalkuttai ünnepeken: „Nagyon hangsúlyozza a szegények nagyságát és emberi méltóságát, és hogy micsoda öröm, ha segíthetünk nekik. Kitüntető jog a szegényeknek szolgálni.” Majd így folytatta: „A távolban élők imái nélkül semmire sem mennénk itt. Imádkoztasson sokat értünk és azokért, akiket senki sem szeret.”

S.

A FRIBOURG-I „ÉCOLE DE LA FOI”

1969-ben alapította Jacques Loew domonkos atya és René Voillaume, a Foucauld-féle „kistestvérek” általános főnöke.

Az ismertető füzet a célkitűzéssel kezdődik: „Olyan férfiakat és nőket kiképezni, akik boldogok, hogy ma élnek és hirdethetik Jézus Krisztus misztériumát.” A hit iskolája tehát egyben az öröm iskolája is.

Aki iskolát mond, megismerésre gondol. De a megismerést itt bibliai értelemben kell venni, abban az egzisztenciális és tevékeny értelemben, ahogyan pl. Szent Pál beszél a filippieknek Krisztus megismeréséről (3.8-10).

Az iskola nem filozófusokat, egyetemi tanárokat, kutatókat akar képezni, hanem az evangélium hirdetőit. Nem a papságra készít föl — bár vannak pap tagjai, mások pedig esetleg elvégzése után lesznek azzá, ha erre hivatást éreznek —, hanem ki-ki a maga helyén, a maga foglalkozásában szolgálja majd Isten országát.

Az iskola abban a meggyőződésben működik, hogy a hit mélyebb megértése csak a fokozódó önátadás mértékében lehetséges. A tanulmányok tehát szoros egységet alkotnak a lelkiélettel, — mind a hallgatók, mind a tanítók részéről. Isten dolgait csak készsége értelem tudja felfogni, ahhoz pedig múlhatatlanul szükséges az alázat, a lelki szegénység, az Isten iránti imádat és önmagunk szeretetből történő odaadása.

Amint már látható, „a hit iskolája” nem a hitre akar segíteni, hanem már feltételezi a jelentkezőben a hitet, és ezt el akarja mélyíteni. A tanulmányok alapja elsősorban az Isten szava. (Mindenkinek a következő könyvekkel kell jelentkezni: a jeruzsálemi biblia, P. Grelot két szentírási bevezetője, bibliai atlasz, a II. vatikáni zsinat végzései és egy modern imakönyv.) Az előadások arra valók, hogy a résztvevők „hallgassák” Isten Szavát; ehhez szervesen fűződik saját csendes szemlélődésük és a kapottak megosztása közös megbeszéléseken. Isten szava ölt testet a liturgiában: a közös szentmisék fontos helyet foglalnak el a programban. Minthogy pedig az evangéliumi élet közösséget feltételez, a résztvevők 3-6 tagú kis közösségekben valósítják meg a testvéri életet, az ősegyház mintájára. Lakásról az iskola gondoskodik. Csak a legszükségesebb bútor van bennük, a takarítást és főzést sorjában végzik. Végül az iskola szolidaritásra akar nevelni korunk embereivel — minden emberrel, de főleg a szegényekkel, munkásokkal, szenvedőkkel.

„Egyetlen tantárgyunk van: Jézus Krisztus.” Külön-külön dogmatika, morális, exegézis stb. helyett végigveszik a két Szövetség történetét és tényeit, mindig a testet öltött Igére vonatkoztatva. Ebben a dogmák éppúgy megtalálják helyüket, mint az egyháztörténet eseményei. Minthogy nem szakembereket, hanem mai hithirdetőket akarnak képezni, igyekeznek minden másodrendű kérdést mellőzni és a lényeges alapigazságokra szorítkozni. Hogy ezek emberileg is „sziklára épüljenek”, komolyan tanulmányozzák azt, amit „az értelem nagy megérezéseinek (intuitions)” mondhatnánk a filozófia, antropológia, természettudományok területén. Mindezt persze mint „alkalmazott tudományt”, mindig a célkitűzésnek megfelelő mértékben. Közvetlen apostoli munka sincs biztosítva: ez az idő kifejezetten az Isten szavában való elmélyedés ideje testvéri közösségben.

Az ott töltött idő egyénenként változó, de általában egy vagy két kétéves kurzusra terjed ki, hetenként legalább 32 órával. Az első ciklus átfogó, a második elmélyítő jellegű. Kívánalmak a jelentkezővel szemben: készség a kölcsönös bizalomra, a komoly tanulmányoknak megfelelő értelmi nyitottság, igény a testvéri közösségre és a lelkiélet mindenek fölötti becsülése. A jelöltnek jól kell magát éreznie az életben és boldognak a saját életformájá-

ban, akár pap vagy szerzetes, akár világi. Az iskola nem kedélyi problémák és válságok vagy hivatáskeresés megoldására való. Az első negyedév végén kölcsönös megbeszélés tisztázza: megfelelnek-e egymásnak az iskola és a tanítvány célkitűzései. Mert a résztvevőket legszívesebben ezen a néven emlegetik, ugyanabban az értelemben, ahogyan a Biblia használja.

Az „Ecole de la foi” szellemét még csak két aprósággal illusztráljuk. A gyakorlati útmutatások elején nem felejtik el lelkére kőtni a jelentkezőnek: jegyváltásnál mondja meg, hogy a svájci Fribourgról van szó, nehogy a német Freiburgban kössön ki. A vége pedig ez: „Örömmel várjuk.”

R.

LEVELEK A MISSZIÓBÓL

Don Bosco fiai, a szalezianusok 1975-ben ünnepelték fennállásuk százéves jubileumát. Ez idő alatt 9000 misszionáriust adtak az Egyháznak. 1975-ben százan jelentkeztek a missziókba. A centenáriumi ünnepekre a rendi vezetőség meghívta Torinóba azokat a hithirdetőket, akik már több, mint 50 éve dolgoznak. Közük volt a magyar Kirschner Antal atya is. A következőkben a vatikáni magyar rádióban adott interjúját közöljük.

Villanyserelő inas voltam Pesten 1911-ben. Reggelente az Örökimádás templomba jártam ministrálni. Itt kaptam meg a szerzetesi hivatás kegyelmét. 1913-ban léptem be a szaleziekhez, Péliföld-Szentkereszten. Ez volt az első szalézi ház Magyarországon. A teológiát Torinóban végeztem, a rend nemzetközi teológiai főiskoláján. A noviciátusban megkérdezték, ki akar misszióba menni. 1918-ban volt ez; én azonnal jelentkeztem. 1921-ben indultunk Macauba, négy szalézi klerikus. Genovában szálltunk hajóra. 45 napig tartott az út. Megérkezve nekiálltunk a nyelvtanulásnak, ismerkedtünk a kínaiakkal, játszottunk a gyerekekkel. Tőlük tanultam meg a tiszta kantoni kiejtést.

Az 1925-ös szentévből visszatértem Olaszországba. Ekkor nyújtottam át a Szentatya-nak, XI. Piusnak a szalézi fiúárvaház növendékeinek első ajándékát: egy selyemre írott levelet, régi kínai pénzeket, rizsháncsra nyomott kínai képeket. Amikor bemutatott nekik, a Szentatya mosolyogva megjegyezte: „Milyen érdekes! A neve német, olaszul beszél, magyar misszionárius és Kínát képviseli!” Megkérdezte, mi áll abban a méteres kínai levélben? Azt feleltem: a kínai árva fiúk a Szentatya áldását kérik! Nemcsak hogy különleges apostoli áldását adta, hanem államtitkára által levélben is köszöntötte a kínai gyermekeket. Bizony mindez ötven éve történt! — Torinóban folytattam a teológiát, és 1928-ban Gamba torinói bíborosérsek szentelt pappá. Az első misémet Pesten mondtam el, az Örökimádás templomban. Két hónap múlva három más magyar szalézi kispappal indultam vissza Kínába. Egy évig Hong Kongban működtem, utána visszakerültem a macaui szalézi árvaházba. De itt is csak egy évig maradtam, mert áthelyeztek Nagy-Kínába, a kantoni tartomány északi részében fekvő Sziu-Csau misszióba. Ez egyike Kína legősibb misszióinak. Matteo Ricci alapította 1589-ben. Tizenhárman láttuk el egy kb. akkora terület lelkipásztori gondozását, mint Belgium. Ezt a területet a Szentszék 1918-ban bízta a szaleziekre. Nagy nehézséget jelentett a hagyományos kínai gyakorlat, az ösök tisztelete. Ezt az évezredes szokást a keresztséget felvevő kínaiaknak el kellett hagyniuk. A vikariátus területén 4 millió kínaiból mindössze 5000 volt a katolikus. Mi szaleziek elsősorban a fiatalokkal foglalkoztunk, és itt igen jó eredményeket értünk el. Csak kevesen voltak. Sokszor napokat kellett gyalogolni, hogy a hatalmas területen egy-egy kis keresztény közösséghez eljussunk.

1951-ben rendelték vissza. A szalézi püspök 1952-ig maradt a posztján. Ekkor szűnt meg teljesen a misszió. Három kínai pap maradt csak a területen. Mivel már évtize-